

Švedpolio šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

Nėra

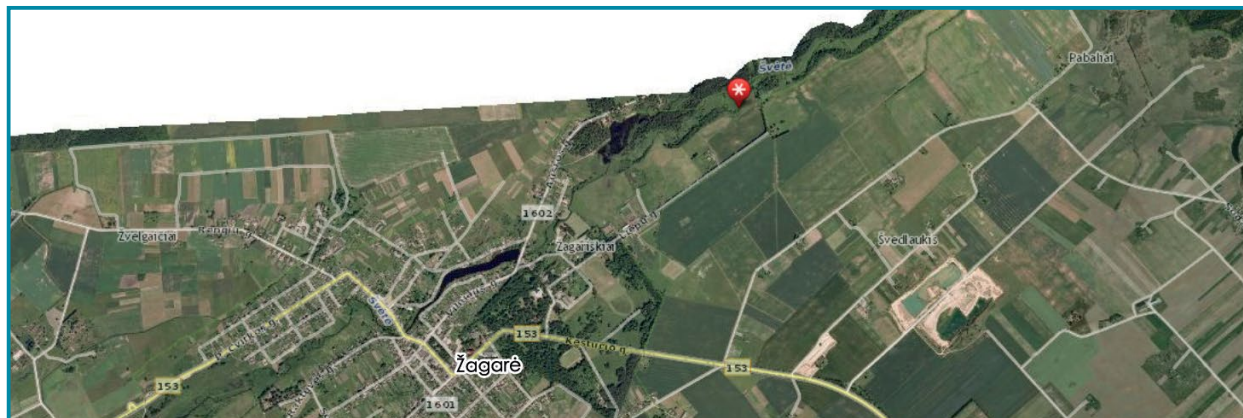
Koordinatės

LKS: 455711; 6248959

Adresas

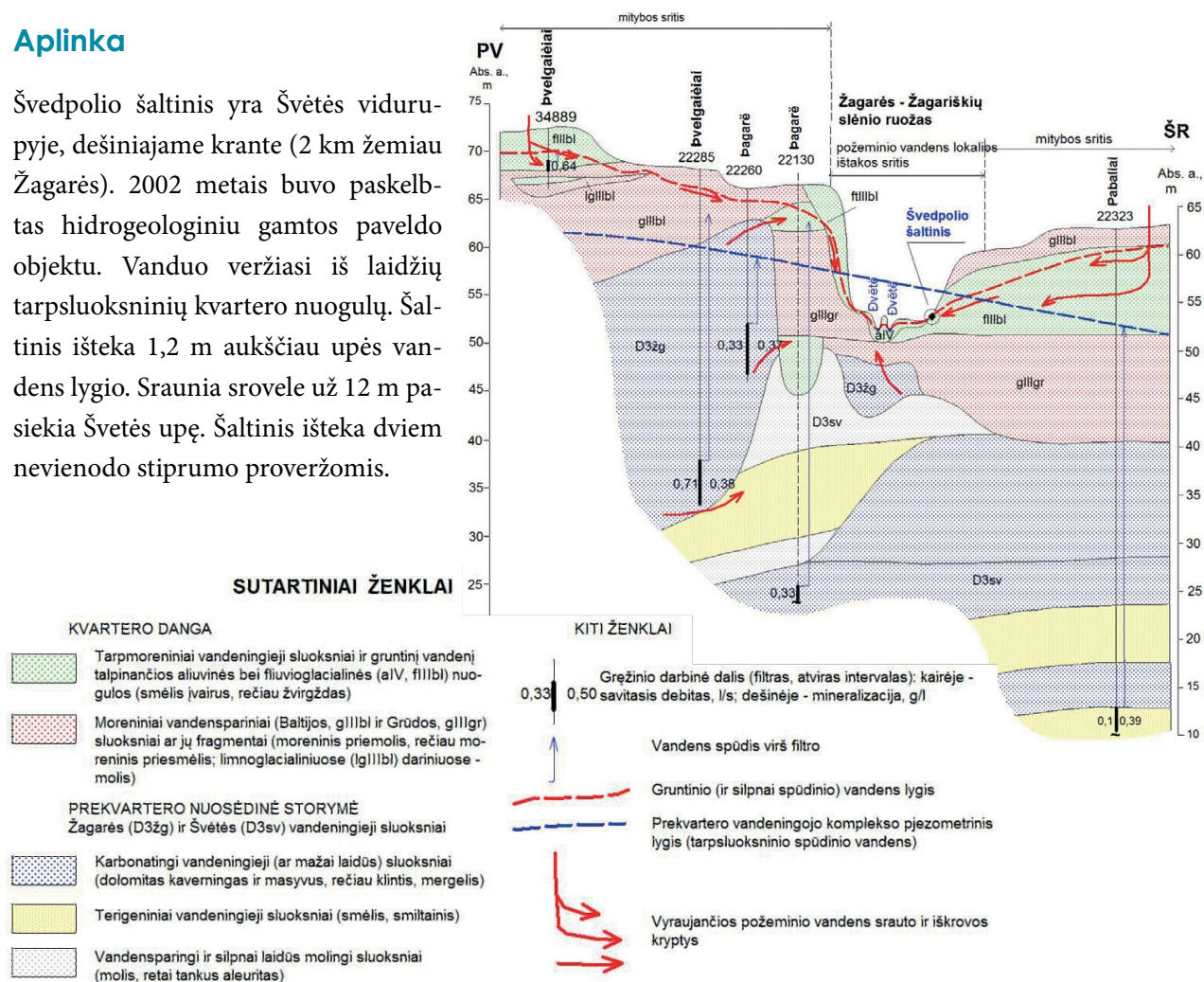
Joniškio r. sav.,
Žagarės sen.,
Švedlaukio kaimas
Švetės upės dešinysis krantas

Žagarės regioninis parkas.
Valstybės saugomas
hidrogeologinis gamtos
paveldo objektas

Aplinka

Švedpolio šaltinis yra Švetės vidurupyje, dešiniajame krante (2 km žemiau Žagarės). 2002 metais buvo paskelbtas hidrogeologiniu gamtos paveldo objektu. Vanduo veržiasi iš laidžių tarpsluoksnių kvartero nuogulų. Šaltinis išteka 1,2 m aukščiau upės vandens lygio. Sraunia srovele už 12 m pasiekia Švetės upę. Šaltinis išteka dviem nevienodo stiprumo proveržomis.

Dabartinė būklė, kaptazas

Nežinoma.

Vandens fizikinės savybės

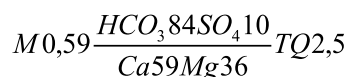
Nevertintos.

Vandens cheminės savybės

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	599		
Sausoji liekana 180 °C	389		
Bendrasis kietumas		7,10	
Karbonatinis kietumas		6,88	
Nekarbonatinis kietumas		0,22	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	13	0,37	4,51
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	41	0,85	10,37
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	420	6,88	83,90
Nitritai, NO ₂ ⁻	0,00	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	6	0,10	1,22
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	8		4,67
Kalis, K ⁺	2		0,67
Kalcis, Ca ²⁺	88		58,53
Magnis, Mg ²⁺	33		36,13
Amoniakas, NH ₄ ⁺	0,00		0,00
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,20		
Permanganato skaičius, mg O/l	4,90		
Bendroji geležis, mg/l	0,10		
Savitasis elektros laidis, μS/cm			

Švedpolio šaltinio vanduo yra gėlas, turi daug mineralinių medžiagų. Jo vandens mineralizacija, kurią rodo ištirpusių mineralinių medžiagų suma, yra kiek padidėjusi (599 mg/l). Kiek didesnė už foninę sulfato (41 mg/l) analitės vertė. Šaltinio vanduo kietas, bendrasis kietumas 7,1 mg-ekv/l. Tačiau tai daugiausia karbonatinis, virinant pašalinamas kietumas. Labiau neužterštoje aplinkoje sruvantis šaltinis yra švarus, neužterštas azoto ir organiniais junginiais, hidrogeocheminė vandens formavimosi aplinka yra neutrali (pH = 7,2). Vandenyje geležies koncentracija tik 0,1 mg/l.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Šaltinių vandenį alaus gamybai naudojo Švedpolio (Šventpolio) dvaro Kunsmano alaus bravoras. Per metus jis paruošdavo iki 50 000 kibirų alaus, o garsus „Kunigaikščių“ alus pasiekdavo net Kaukazą. Bravoro pastatai stovėjo netoli šaltinių. Bravoras veikė nuo XIX a. pabaigos iki XX a. pradžios. Vėliau alaus sindikatas jį uždarė ir kiekvienais metais savininkams už fabriko stovėjimą mokėdavo po 50 tūkst. litų. 1940 metų balandį Švedpolio dvare kilo didelis gaisras, jo metu sudegė buvusio bravoro pastatas.

Tipas

Krintantis erozinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Vidutinio vandeningumo reikšmingas šaltinis (debitas ≈ 2,5 l/s)

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis, sulfatinis

Aprašė:

V. Ramonas, 1999;

P. Gedžiūnas 2010